

สนามฟุตบอลโรงเรียนปทุมคงคา

ตามผังของโรงเรียนเดิมนั้น ด้านหน้าตั้งแตริมคลองผ่านมาทางอาคาร ๑ จดบริเวณถนนทางเข้าโรงเรียนคาราคามเป็นสนามฟุตบอลซึ่งพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ และพลเอกเลิศรบ สีตะบุตร ได้เป็นผู้ขอรถเถรจาก ก.ร.ป.กลาง มาปรับสนามให้ เป็นที่น่าเสียดายที่ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๑๕ ทางราชการได้จัดการสร้างสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่เราไม่มีโอกาสได้ทราบเลย จนกระทั่งเห็นรถบรรทุกเสาเข็มยาว ๆ เข้ามาอาจารย์มนตรี ชูตินทร ผู้อำนวยการโรงเรียนได้รับไปพบผู้ใหญ่ในกระทรวง เมื่อกลับมาก็ให้การ โรงไปรื้อถอนลวดหนามซึ่งกั้นไว้ตามแนวถนนเข้าโรงเรียนคาราคามออกบอกกับพวกเราว่าแก้ไขไม่ได้แล้ว เราก็ได้แต่พิมพ์ปากันด้วยความเสียดาย

ในปี พ.ศ.๒๕๑๖ โรงเรียนได้งบประมาณสร้างอาคารเรียน ๔ ชั้น จำนวน ๘ ห้องเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนได้เชิญสถาปนิกมากำหนดสถานที่สร้างอาคาร ๔ ด้านหน้าโรงเรียน เพราะมีข่าวว่าทางราชการจะก่อสร้างอาคารในบริเวณสนามและด้านหน้าโรงเรียนอีก ในขณะที่ก่อสร้าง ๔ นั้น บริเวณด้านหน้าและหลังเป็นหลุมเป็นบ่อ มีต้นไม้ขนาดโตเต็มไปหมด และได้รับงบประมาณเพิ่มปี ๒๕๑๗ อีก ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท สร้างอาคาร ๔ ต่ออีก ๑๖ ห้องเรียน เมื่อสร้าง ๔ เสร็จแล้ว สมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนปทุมคงคาได้ถมดินบริเวณด้านหน้าอาคาร ๔ เพื่อปรับพื้นที่ให้โรงเรียน แต่ทุกครั้งที่ฝนตก บริเวณด้านหน้าก็เป็นโคลนเต็มไปหมด

ในปี พ.ศ.๒๕๑๗ เราเห็นรถขนเสาเข็มต้นยาวๆ เข้ามากองบริเวณหน้าอาคาร สสวท. สอบถามได้ความว่า กรมวิชาการจะสร้างอาคารศูนย์พัฒนาหลักสูตร และอาคารนี้จะยาวยื่นออกมาถึงเสาธงโรงเรียน จะต้องรื้อถอนเสาธงออก อาคารนี้จะปิดทางเข้าออกโรงเรียน ตามแผนจะให้โรงเรียนเข้าออกทางซอยสุขุมวิท ๔๐ ก็เช่นเดียวกับการสร้างอาคารของ สสวท. เราไม่มีโอกาสทราบเลย การสร้าง สสวท. และอาคารศูนย์พัฒนาหลักสูตร มีผลกระทบต่อโรงเรียนปทุมคงคามาก คือสนามฟุตบอลของโรงเรียนหายไปทันที ตัวตึกที่สร้างอยู่ห่างจากอาคารเรียน ๓ เพียงเล็กน้อย มีหน้าซุ้มการปิดทางเข้าออกโรงเรียนเป็นสิ่งที่นักเรียนและครูอาจารย์เดือดร้อน ทำให้โรงเรียนปทุมคงคาตกอยู่ในสภาพประวัติศาสตร์ซ้ารอยเดิม ผู้อำนวยการคือมนตรี ชูตินทร มิได้นั่งนอนใจ รีบไปพบผู้ใหญ่เพื่อชี้แจง แต่ทางบริษัทก่อสร้างก็ยังคงขนวัสดุก่อสร้างเข้ามาเรื่อยๆ ทางด้านนักเรียนมีการเคลื่อนไหว สถานักเรียนขณะนั้นมีการประชุมหารือเพื่อหาทางมิให้มีการก่อสร้าง การประชุมปรึกษาสถานักเรียนไม่เชิญอาจารย์ที่ปรึกษา แต่อาจารย์ที่ปรึกษาก็ทราบและรายงานให้โรงเรียนทราบ ขณะเดียวกันสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนปทุมคงคา โดย คุณประชา เสวตเศรณี อุปนายกสมาคมฯ ซึ่งเป็นนักเรียนเก่าก็ดำเนินการโดยทำหนังสือผ่านโรงเรียนถึงกรม

วิชาการขอความเห็นใจ ทางราชการระดับสูงจะพูดจากันอย่างไรพวกเราไม่ทราบ ในที่สุดผลออกมาคือคงสร้างตึกของกรมวิชาการต่อไป เพียงแต่เปลี่ยนแบบอาคารให้หักเอียงเข้าหาอาคาร ๑ ของโรงเรียนปทุมคงคา เพื่อให้ไม่ปิดทางเข้าออก และไม่ต้องย้ายเสาธงของโรงเรียน ผลที่เกิดขึ้นคือ บริเวณหน้าอาคาร ๓ ซึ่งเคยเป็นสนามฟุตบอล บริเวณด้านหน้าของโรงเรียนซึ่งเคยเป็นทัศนียภาพสวยงาม ต้องกลายเป็นอาคารสูงตระหง่านมายังทิศลม โรงเรียนปทุมคงคากลายเป็นโรงเรียนที่มีสถานที่คับแคบสำหรับนักเรียนประมาณ ๔,๐๐๐ คน นักเรียนปทุมคงคาในขณะนั้นหลายคนเขียนป้ายประกาศชักชวนกันประท้วง แต่ครูอาจารย์ช่วยกันห้ามปราม เพราะเห็นว่าไม่เกิดประโยชน์ในทางเปลี่ยนแปลงอาจจะมีผลเกิดขึ้นบ้างก็คงเป็นข้อเตือนใจผู้ใหญ่สั่งการให้เห็นว่า สนามเด็กเล่นมีความสำคัญต่อนักเรียนและโรงเรียนมาก โรงเรียนใดที่ไม่มีสนามให้นักเรียนเล่นนั้น ความเสียหายเกิดขึ้นทั้งวัสดุและจิตใจและว่างผลถึงความประพฤติของเด็กด้วย

เมื่อโรงเรียนสูญเสียสนามฟุตบอลไป นักเรียนก็เปลี่ยนที่เล่นไปในสนามกีฬาบ้านกล้วยซึ่งอยู่ในความดูแลของกรมพลศึกษาขณะนั้น ไม่ว่าจะเป็นฤดูฝนซึ่งมีน้ำขังในสนามมากนักน้อย นักเรียนปทุมคงคาก็ลงเล่นลุยโคลนกันตลอด

ในปี พ.ศ.๒๕๒๐ ก็มีข่าวกรมวิชาการจะสร้างอาคารศูนย์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและสถานีวิจัยในสนามกีฬาบ้านกล้วยอีก ขณะเดียวกันกรมพลศึกษาก็รับสร้างสนามบาสเก็ตบอลไว้ด้านหน้าติดถนนทางเข้าโรงเรียนคราวนี้ท่านนายกสมาคมนักเรียนเก่า พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารสูงสุดทราบ จึงได้มีบันทึกถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการขณะนั้น (รัฐมนตรีปฏิญาณุ สาคร) เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๒๐ มีใจความว่า

“เมื่อสองสามวันนี้ ผมได้ไปเยี่ยมโรงเรียนปทุมคงคา ซึ่งเป็นนักเรียนเก่าด้วยผู้หนึ่ง ผมได้เห็นตึกสองหลัง ได้ก่อสร้างอยู่บนสนามฟุตบอลของโรงเรียน ซึ่งผมได้ช่วยปรับปรุงทุ่งนาให้เป็นสนามฟุตบอลเพื่อพลานามัยของเด็กให้

ผมได้สอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง ทราบว่าเป็นตึกสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หลังหนึ่ง อีกหลังหนึ่งเป็นศูนย์พัฒนาหลักสูตร เมื่อเป็นเช่นนี้ทำให้โรงเรียนไม่มีสนามกีฬาที่จะให้เด็กเล่น สนามนี้เคยเป็นพื้นที่ของโรงเรียนปทุมคงคามาก่อน

ในฐานะเป็นนักเรียนเก่าจึงรู้สึกไม่สบายใจ จึงใคร่ขอความกรุณาขอใช้สนามทางด้านตะวันออกหลัง SEAMES เพื่อเป็นการชดเชยพื้นที่ ได้ทราบว่ามิใช่เจ้าหน้าที่ของกรมพลศึกษาดูแลอยู่เพียง ๑ นาย จะสร้าง

อะไรลงไปอีกในพื้นที่นี้ก็ดูจะไม่เหมาะสม ทำให้โรงเรียนที่เดิมมีลักษณะไม่เป็นโรงเรียนตามสายตาของคนไทยและต่างประเทศ จึงขอวิงวอนขอพื้นที่นี้ให้แก่เด็กนักเรียน และเพื่อความเป็นสง่างามของสถานศึกษา

ได้ทราบต่อมาว่าพื้นที่นี้เตรียมก่อสร้างเป็นสถานีวิทย์เพื่อการศึกษา ผมก็เห็นว่าไม่เหมาะสม เพราะตั้งอยู่ในท่ามกลางอาคารจะต้องลงทุนเสาอาคารสูงมาก หากจะไปตั้งที่โรงเรียนบุตร ทบ. ที่ทางทหารมอบให้กระทรวงศึกษา หรือที่อื่นใดอาจจะเหมาะสมกว่า ที่โรงเรียนบุตร ทบ. ยังมีพื้นที่เหลืออยู่มาก และอยู่ในท่ามกลางของชุมชนชุมชนที่จะขยายไปทางทิศเหนือ กรุงเทพมหานคร อีกมาก”

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้สนองตอบมีใจความความสรุปได้ว่า เห็นด้วยกับความเห็นของพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ คือจะไม่สร้างอาคารใดๆ เพิ่มเติมอีก ส่วนที่สร้างอาคารอยู่ก็สร้างให้เสร็จไปต่อมาเมื่อ พ.ศ.๒๕๒๑ กระทรวงศึกษาธิการมีหนังสือที่ ศ.ธ.๐๑๐๐/๕๑ ถึงนายกรัฐมนตรีเรื่องการใช้สนามกีฬาบ้านกล้วย บริเวณท้องฟ้าจำลอง ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๒๑ มีใจความดังนี้

“อนุสนธิจากการก่อสร้างอาคารบริเวณท้องฟ้าจำลอง และบริเวณใกล้เคียงโรงเรียนปทุมคงคาจนเป็นเหตุให้โรงเรียนปทุมคงคาต้องเสียส่วนที่เคยเป็นสนามกีฬาไป และ ฯพณฯนายกรัฐมนตรีมีความห่วงใยเรื่องสนามเด็กเล่นของเยาวชนทั้งหลายในย่านนี้ ซึ่งรวมถึงนักเรียนของโรงเรียนปทุมคงคา ละเยาวชนในละแวกนั้นด้วย จึงได้มีบันทึกถึงอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อขอให้พิจารณาช่วยเหลือในเรื่องนี้และได้ตอบรับสนองไปแล้วนั้น

โดยเหตุที่ที่ดินผืนนี้ เดิมกระทรวงศึกษาธิการมอบให้กรมพลศึกษาจัดเป็นสนามกีฬา ต่อมา ปลัดกระทรวงศึกษาธิการท่านหนึ่งในสมัยนั้นใช้อำนาจรัฐมนตรี เมื่อ พ.ศ.๒๕๑๕ ให้กรมพลศึกษามอบที่ดินดังกล่าวคืนเพื่อใช้เป็นทีก่อสร้างพิพิธภัณฑวิทยาสาสตร์และกรมวิชาการต่อไป อย่างไรก็ตามการก่อสร้างพิพิธภัณฑฯและสิ่งก่อสร้างต่างๆ ไปสร้างด้านตรงกันข้ามสนามกีฬาของกรมพลศึกษา จึงทำให้โรงเรียนปทุมคงคาต้องเสียสนามไป

หลังจากกระผมได้พบ ฯพณฯนายกรัฐมนตรี ได้ทราบนโยบายแน่ชัดว่า ประสงค์จะให้มีส่วนสนามเล่นสำหรับเยาวชนในละแวกนี้เท่านั้น จึงพิจารณาที่จะดำเนินการดังนี้

๑. ให้ใช้สนามที่มีอยู่เดิมเป็นสนามเล่นทั้งหมด นอกจากส่วนที่อยู่ทางตะวันออกของตึกให้ใช้เป็นที่ตั้งอาคารศูนย์เทคโนโลยีของกรมวิชาการ
๒. อาคารศูนย์เทคโนโลยีให้สร้างให้สูงเพื่อประหยัดพื้นที่ไว้ใช้เป็นสนามกีฬา

๓. การสร้างอาคารกรมวิชาการ ให้ไปสร้างที่กระทรวงศึกษาธิการ

๔. มอบให้กรมพลศึกษาเข้าไปบูรณะและจัดสถานที่ให้เด็กและเยาวชนได้เล่นกีฬาในสถานที่ดังกล่าวอย่างทั่วถึงและทำการบูรณะต่อไปทุกๆ ปี

๕. มอบให้โรงเรียนปทุมคงคา เป็นตัวแทนกรมพลศึกษาคูแลสถานที่ดังกล่าวเพื่อใช้ประโยชน์ของโรงเรียนและเยาวชนทั้งหลายของชุมชนนี้

๑๗๗ นายกรัฐมนตรี ได้บันทึกทำหนังสือฉบับนั้นไว้ดังนี้

“เห็นชอบ ขอให้คำนึงถึงการกีฬาของเด็ก โดยเฉพาะแต่บริเวณนี้เท่านั้น ถ้าเด็กไม่มีทางออกบ้างจะเกิดปัญหาตามมา”

สาระสำคัญของเอกสารดังกล่าวคือ

๑. มอบให้กรมพลศึกษาเข้าไปบูรณะและจัดสถานที่ให้เด็กและเยาวชนได้เล่นในสถานที่ดังกล่าวอย่างทั่วถึง และบูรณะต่อไปทุกๆ ปี

๒. มอบให้โรงเรียนปทุมคงคาเป็นตัวแทนกรมพลศึกษา คูแลสถานที่ดังกล่าวเพื่อประโยชน์ของโรงเรียนและเยาวชนทั้งหลายของชุมชนนี้

และความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรีนั้นคือ คำสั่งของทางราชการที่ทุกฝ่ายต้องถือปฏิบัติ

ตั้งแต่นั้นมา สนามกีฬาดังกล่าวก็หาได้มีการบูรณะไม่ แต่นักเรียนปทุมคงคาก็ได้อาศัยสนามนี้เล่นฟุตบอล จัดกีฬา และจัดพิธีไหว้ครู ส่วนการใช้สนามนั้น ผู้ประสงค์จะใช้สนามก็ขออนุญาตโรงเรียนปทุมคงคาในขณะเดียวกันกรมพลศึกษาก็อนุญาตให้มีการจัดแสดงมหรสพ เช่น ดนตรี หมอลำ ฯลฯ ในเทศกาลต่างๆ เสมอๆ

พ.ศ.๒๕๒๓ อาจารย์ประยูร ชีระพงษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนปทุมคงคาเห็นว่า สภาพสนามทรุดโทรมไม่มีการบูรณะ และจากการที่กรมพลศึกษาอนุญาตให้จัดงานการแสดงต่างๆ ผู้จัดงานนำรถบรรทุกเข้าไปในสนามทำให้เสียหาย นอกจากนั้นยังมีเศษแก้วตกค้างจำนวนมาก จึงได้ติดต่อกับกรมพลศึกษาเพื่อขอโอนการครอบครองสนามกีฬาไปอยู่กับกรมพลศึกษา เพื่อจะได้ของงบประมาณของกรมสามัญศึกษาหรือขอใช้เงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียนปทุมคงคาในการบูรณะปรับปรุงสนามให้เป็นสนามมาตรฐานต่อไป

กรมสามัญศึกษาได้รับหนังสือจากกรมพลศึกษาที่ ๐๕๐๖/๘๘๓๐ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๒๓ เรื่องที่ดินสนามบ้านกล้วย ซึ่งมีสาระสำคัญคือ ตามที่กรมสามัญศึกษาขอโอนการครอบครองสนามกีฬาบ้านกล้วยไปอยู่กับจะกรมสามัญศึกษา ซึ่งจะได้มอบให้โรงเรียนปทุมคงคาทำการดูแลรักษาสนาม ซึ่งกรมสามัญศึกษาได้จัดสรรงบประมาณเพื่อปรับปรุงดำเนินการให้เป็นสนามมาตรฐาน กรมพลศึกษายินดีดำเนินการเรื่องนี้ แต่มีรายละเอียดบางประการซึ่งสมควรที่จะได้หารือทำความเข้าใจความตกลงกันต่อไป จึงเชิญผู้แทนกรมสามัญศึกษาและผู้อำนวยการโรงเรียนปทุมคงคาได้ร่วมปรึกษาหารือ ณ. กรมพลศึกษา ในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๒๓

ผลการประชุมซึ่งเลขานุการกรมสามัญศึกษาได้บันทึกเสนอรองอธิบดีกรมสามัญศึกษา มีใจความสรุปว่า

๑.กรมสามัญศึกษาจะมอบสนามกีฬาบ้านกล้วยให้กรมสามัญศึกษาเพื่อประโยชน์ในด้านพลศึกษาให้เป็นสนามกีฬาของโรงเรียนปทุมคงคา

๒.กรมสามัญศึกษายินดีให้กรมพลศึกษาขอใช้สนามแห่งนี้ได้เป็นครั้งคราว โดยติดต่อกับโรงเรียนปทุมคงคาโดยตรง

๓. โรงเรียนปทุมคงคาเป็นฝ่ายควบคุมดูแลสนามกีฬาแห่งนี้

สรุปได้ว่า ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๓ กรมพลศึกษายินยอมให้โรงเรียนปทุมคงคาเป็นผู้ใช้สนามกีฬาและยังมีการประชุมร่วมมือกันคือ อธิบดีกรมพลศึกษา ผู้อำนวยการกองการมัธยม ผู้อำนวยการโรงเรียนปทุมคงคาโดยมีปลัดกระทรวงฯ เป็นประธาน ซึ่งมอบให้โรงเรียนปทุมคงคาเป็นผู้อนุญาตให้ใช้สนาม

แต่ต่อมาปรากฏว่ามีผู้จัดงานในสนามนี้หลายครั้ง โดยโรงเรียนปทุมคงคามิได้รับอนุญาต และการใช้สนามได้เกิดเหตุการณ์ไม่เรียบร้อยขึ้น เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๓ โดยประชาชนไม่พอใจผู้จัดงานจึง เผาเวที เผารถยนต์ ฯลฯ

ครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๔ ผู้จัดงานการแสดงโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับ และเกิดเหตุวุ่นวายขึ้นอีก ผู้จัดงานได้เป็นโจทก์ฟ้องผู้อำนวยการโรงเรียนปทุมคงคาเป็นจำเลยที่ ๑ สารวัตรใหญ่สถานีตำรวจนครบาลทองหล่อเป็นจำเลยที่ ๒ สารวัตรปกครองป้องกันเป็นจำเลยที่ ๓ ฐานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ กระทำให้เสียทรัพย์สิน ในที่สุดศาลยกฟ้อง

ในปี พ.ศ.๒๕๒๔ โรงเรียนปทุมคงคาได้ขออนุญาตกรมสามัญศึกษา ขอใช้เงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ปรับปรุงสนามกีฬา ซึ่งได้รับอนุมัติ ขณะที่กรมสามัญศึกษาได้ดำเนินการขายแบบในเดือนกันยายน ๒๕๒๔ กรมพลศึกษาได้รับงบประมาณสร้างสระว่ายน้ำ จึงดำเนินการสร้างสระว่ายน้ำในสนามกีฬาดำเนินการเปิดประมูล กรมพลศึกษาได้แจ้งให้โรงเรียนทราบภายหลังเปิดประมูลว่า เมื่อสร้างสระว่ายน้ำแล้วจะเหลือที่จะสร้างสนามของโรงเรียนได้อย่างเพียงพอ และดำเนินการก่อสร้างสระว่ายน้ำลงกลางที่ด้านเหนือทันทีเมื่อสร้างสระว่ายน้ำและก็มีข่าวออกมาว่าจะสร้างสิ่งอื่นๆ ต่อไปอีก

ปัญหาเรื่องสนามกีฬาซึ่งกรมพลศึกษาได้สร้างสระว่ายน้ำลงกลางสนามแล้ว พื้นที่ส่วนที่เหลือนั้นโรงเรียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนซึ่งเป็นเด็กผู้ชาย โดยเฉพาะนักเรียนโรงเรียนปทุมคงคาซึ่งชอบกีฬาฟุตบอลเป็นชีวิตจิตใจ โรงเรียนไม่มีสถานที่อื่นที่จะให้นักเรียนออกกำลังกาย แม้สถานที่เรียนวิชาพลศึกษาก็มีไม่พอ ผู้อำนวยการโรงเรียนปทุมคงคา ตั้งแต่อาจารย์ มนตรี ชูติเนตร ,อาจารย์ ประยูร ธีระพงษ์ อาจารย์เจตน์ แก้วโชติ รวมทั้งสมาคมนักเรียนเก่า โดย ฯพณฯ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ และพลเอกเลิศรบ สีสอนบุตร สมาคมผู้ปกครองและโรงเรียนปทุมคงคา โดยนายแพทย์วิโรจน์ วรรณสุต คุณสุเทพ ดิงศภัทย์ ต่างเห็นความจำเป็น จึงได้ใช้ความพยายามเจรจากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาโดยตลอด